

Z jednání NeRV OSŽ

NEDRÁŽNÍ ČLENOVÉ OSŽ OCENĚNI
V NEDOSTATEČNÉM POČTU

Sedmé řádné jednání Nedrážního republikového výboru Odborového sdružení železničářů, které se konalo 21. dubna, se zabývalo mimo jiné změnou Statutu NeRV, který bude platit po schválení Ústředím OSŽ. Při jednání Nedrážního výboru byly navrženy změny přijaty bez připomínek.

Přítomný předseda OSŽ Bc. Jaroslav Pejša ve svém vystoupení zmínil právní problémy v ŽOS Nymburk. Vrátil se také k návštěvě premiéra Sobotky a ministra Ťoka a zdůraznil, že sliby, které dávají, jsou pouze formálního rázu a jejich plnění je v nedohlednu. Stejně tak nejsou naplňovány sliby dřívějšího stínového ministra dopravy Chovance. Bc. Pejša hovořil také o nestabilitě dohod vedení CARGO, a.s. a zaměstnanců této společnosti. Zdůraznil rovněž, že soutěže, které železnice vyhlašuje, nemají neustálým odvoláváním se nevybraných firem proti jejich výsledkům konce, a tím jsou poškozovány pracovní zájmy zaměstnanců vítězných společností. To je úkol pro odbory, které musí bezpodmínečně zasáhnout.

Dalším problémem je snaha firem o likvidaci odborů. Mnohdy se tak děje zastrašováním jejich členů, jindy zmenšováním společností, a tím i formálním snižováním počtu odborářů. Místopředseda OSŽ a předseda NeRV OSŽ Miroslav Novotný upozornil na nedořešený

právní spor s odboráři MOVO Plzeň (tato společnost nebyla zrušena).

Jedním z bodů jednání byla zpráva z výboru OSŽ při DZ, který se konal 30. března 2015. Z jednání vyplynulo, že pětiprocentní nárůst mezd, o kterém hovořilo ministerstvo zdravotnictví, není aplikován všude. Skupina AGEL však v ostatních svých zdravotnických zařízeních pětiprocentní nárůst platů realizovala. O navýšení platů v Dopravním zdravotnictví se bude jednat. Nebezpečím pro spravedlivé ohodnocení zaměstnanců DZ jsou smluvní platy. Kdo však na ně přistoupí, nemůže očekávat ze strany NeRV podporu. Musí se o své oprávněné zájmy postarat sám – smluvně. Ve skupině AGEL je snaha, zařazovat do smluvních platů i zdravotní sestry, což je v rozporu se zákoníkem práce. České zdravotnictví je v chaosu, je diametrální rozdíl mezi soukromými a státními zařízeními. Tarifní mzda má přednost před smluvními platy, tak zní citace zákoníku práce. Námětem k diskuzi bylo přejmenovávání zdravotnických zařízení Dopravního zdravotnictví na polikliniky AGEL se souhlasem pracovníků ČD, a.s. Na 6. května 2015 bylo plánováno kolektivní vyjednání s ředitelem Dopravního zdravotnictví MUDr. Jiřím Skřivánkem a Miroslavem Novotným a Bc. Renatou Douskovou.

Pokračování na str. 2

USNESENÍ Z JEDNÁNÍ
NeRV OSŽ ZE DNE
21. DUBNA 2015

1) Bere na vědomí:

- Zprávu o kontrole usnesení a zápisu ze dne 3. 2. 2015
- Informace z ASO, Ú OSŽ a ministerstva dopravy – přednesené předsedou OSŽ Bc. Jaroslavem Pejšou a místopředsedou OSŽ Miroslavem Novotným
- Zprávu Výboru OSŽ při DZ, a.s.
- Informace o plánovaných školeních
- Informace o stavu členské základny a individuálních členech

2) Schvaluje:

- Program jednání
- Zapisovatele a ověřovatele zápisu
- Návrh změny Statutu NeRV a jeho předložení na jednání Ú-OSŽ

3) Ukládá:

- Kolektivní vyjednávání s vedením DZ, a.s. ohledně nárůstu mezd
Termín: 9. 6. 2015
Odpovědnost: kolektivní vyjednávači
- Vyvolat jednání s vedením DZ ohledně připomínek z jednání Výboru OSŽ při DZ, a.s.
Termín: 9. 6. 2015
Odpovědnost: MUDr. Ritterová, M. Novotný, Bc. Dousková
- Sledovat vývoj situací ve stavebních firmách vyvolanou Analýzou přirozených monopolů a situaci ve FEREXu ŽSO Liberec a ŽOS Nymburk
Termín: průběžně
Odpovědnost: předsedové ZO OSŽ
místopředseda a tajemnice OSŽ
- Předložit návrh změny Statutu NeRV OSŽ na jednání Ú-OSŽ
Termín: 26. 5. 2015
Odpovědnost: členové Ú za NeRV
- Zajistit členskou schůzi v ZO OSŽ DZ Česká Třebová
Termín: neodkladně
Odpovědnost: J. Myšková

Pokračování na str. 2

- Otevřený dopis předsedy NeRV str. 3
- Školení NeRV str. 4
- Lokomotiva Kyklop str. 5
- Nové stránky www.osz.org str. 6
- O zdraví... str. 10
- Sport – Koná se turnaj v šipkách str. 11
- Vaříme s Antonínem Svobodou str. 12
- Blahopřejeme str. 12

NEDRÁŽNÍ ČLENOVÉ OSŽ OCENĚNI V NEDOSTATEČNÉM POČTU

Dokončení ze str. 1

Při jednání NeRV bylo konstatováno, že stav členské základny je proměnlivý – oproti loňskému roku došlo k poklesu, oproti předloňskému roku však k nárůstu. Zajímavý je nárůst individuálního členství v OSŽ. Také tyto členy má v gesci NeRV.

Z projednávaných informací je nutno upozornit na plánované jednání Výborů OSŽ, ve dnech 28. až 30. května na Jeleních boukách. Školení funkcionářů NeRV se uskuteční 15. až 18. listopadu 2015 v Ostružné. Přednášet budou lektori OSŽ a místopředseda OSŽ Miroslav Novotný.

S Magistrátem města Liberce byla řešena ekologická situace u firmy FEREX ŽSO, za účelem zajištění grantů z důvodu ekologické zátěže okolních budov. Jednání se zúčastnili kromě místopředsedy OSŽ Miroslava Novotného a tajemnice NeRV OSŽ Bc. Renaty Douskové také předseda ZO OSŽ a zástupci zaměstnavatele jmenované firmy.

V další části jednání byla členům NeRV podána zpráva, že byl řediteli firmy AZ servis zaslán dopis z důvodu neplnění zákona

o kolektivním vyjednávání s upozorněním na nutnost se obrátit na MPSV s určením zprostředkovatele tohoto sporu.

V diskuzi byl také kritizován přístup vedení OSŽ k oceňování členů NeRV, kteří se zasloužili o to, že v letošním roce mohlo OSŽ slavit 25 let od svého založení. Přes veškerou snahu byli oceněni pouze Jiří Ceněk a Karel Šimáček. Na návrh ze strany členské základny nebylo reflektováno.

V závěru jednání NeRV, které řídil Pavel Štíler, se konalo slavnostní rozloučení s dlouholetým odborářem, předsedou ZO OSŽ Skanska ŽS, členem ustředí OSŽ a místopředsedou NeRV Stanislavem Hoštou. Místopředseda OSŽ a předseda Nedrážního republikového výboru OSŽ Miroslav Novotný mu poděkoval za dlouholetou odborovou činnost u příležitosti odchodu do starobního důchodu a předal mu věcný dar. Drobné dary k životním výročím obdržely také členky NeRV Jana Bučková a Magdalena Stránská.

Usnesení bylo přijato bez připomínek.

Milan Sedlák
Bc. Renata Dousková

USNESENÍ Z JEDNÁNÍ NeRV OSŽ ZE DNE 21. DUBNA 2015

– Dořešit situaci AZ servisu Brno v rámci zákona o kolektivním vyjednávání ve spolupráci s odborným oddělením ESO OSŽ.

Termín: ihned

Odpovědnost: místopředseda OSŽ, tajemnice OSŽ

– Zajistit jednání Výborů OSŽ a školení ve dnech 28. 5. až 30. 5. 2015 na Jeleních boukách

Termín: průběžně

Odpovědnost: tajemnice NeRV OSŽ

– Zaslát termíny jednání Výborů OSŽ do konce roku 2015

Termín: ihned

Odpovědnost: předsedové Výborů OSŽ

Zajistit účast 4 členů z každého Výboru OSŽ na výše uvedené jednání a školení

Termín: na základě zasláné pozvánky

Odpovědnost: předsedové Výborů OSŽ

Zapsala:
Bc. Renata Dousková

Ověřovatelé:
Magdalena Stránská
Michal Podsedník

ODBORÁŘI HÁJÍ PROSPERITU ČESKÝCH FIREM

V pondělí 20. dubna projednávalo ministerstvo dopravy veřejně problematiku, zaměřenou na železniční infrastrukturu, v níž byla prezentována Analýza přirozených monopolů výrobců jednotlivých součástí dráhy.

Jednání organizovalo ministerstvo dopravy pod záštitou Správy železniční dopravní cesty. Přítomni byli zástupci ministerstva dopravy, SŽDC, Výzkumného ústavu železničního, Svazu podnikatelů, odborů i příslušných firem, kterých se jednání týkalo. OSŽ reprezentovali místopředseda OSŽ a předseda NeRV OSŽ Miroslav Novotný a člen Ústředí OSŽ Karel Šimáček.

Komplexní Analýza přirozených monopolů výrobců jednotlivých součástí dráhy bude uveřejněna na stránkách NeRV OSŽ, my z ní nyní uvedeme některé pasáže pro objasnění otevřeného dopisu místopředsedy OSŽ Miroslava Novotného, který adresuje odpovědným pracovníkům Ministerstva dopravy ČR.

Úvod:

Vznik monopolních výrobců je do značné míry ovlivněn historickým vývojem. V minulosti docházelo ke slučování dříve samostatných soukromých výrobních závodů a centralizaci výroby do specializovaných národních podniků nebo výrobních družstev. K decentralizaci a vzniku konkurence dochází znovu až po r. 1989. U řady výrobků pro železniční infrastrukturu je to však ekonomicky i časově náročný proces vzhledem k nutnosti vysoké počáteční investice na pořízení technologického zařízení, na vlastní vývoj a na zkoušení výrobku, zavedení systému kvality i splnění zákonných předpokladů pro uvedení výrobku na trh. Z důvodu historické odlišnosti jednotlivých prvků železniční infrastruktury nelze v převážné většině v zahraničí vyráběné výrobky bez jakýchkoli úprav a vyzkoušení používat na české železnici. Úpravy, ověření a schválení výrobků jsou pro výrobce taktéž ekonomicky a časově náročný proces.

Při posuzování vhodnosti či nevhodnosti používání výrobků různých dodavatelů na železniční infrastrukturu je třeba vzít v úvahu mimo jiné i provozní potřeby a výhodnost z hlediska zajišťování údržby, oprav a modernizace infrastruktury. Z provozního hlediska není vždy výhodou, aby v jednotlivých železničních stanicích, na jednotlivých tratích, v obvodech jednotlivých udržujících jednotek se nacházely součásti dráhy od různých výrobců, které mají odlišné požadavky na údržbu, náhradní díly popř. mechanizaci potřebnou pro provádění prací. Tento stav by kladl i neúměrné nároky na odbornou způsobilost udržujících zaměstnanců. Je skutečností, že pokud existuje více schválených výrobků od různých dodavatelů, tak při současném způsobu zadávání zakázek nemůže objednatel (SŽDC) ovlivnit, který schválený výrobek bude zhotovitelem použit při realizaci jednotlivých zakázek. Vzniku nežádoucího stavu, že v jedné železniční stanici, popř. v různých stanicích na jedné trati, kde by se po realizaci in-

vestičních akcí nacházely součásti od různých výrobců (např. výhybkové konstrukce nebo zabezpečovací zařízení), by se patrně nedalo zabránit.

Správa železniční dopravní cesty jako organizace plnící funkci vlastníka a provozovatele dráhy celostátní a převážně většiny drah regionálních v České republice komunikuje s každým subjektem, který má zájem uplatnit své výrobky na železniční infrastrukturu. Stejně jako ostatní evropské železniční správy a i jiní významní odběratelé má zaveden systém ověřování a schvalování výrobků, které se mohou používat na železniční infrastrukturu. Tento systém je veřejně přístupný stejně tak jako podrobný seznam výrobků, které jsou schváleny pro použití na železniční infrastrukturu.

Aktuální stav konkurenceschopnosti trhu:

Kolejnice

V oblasti dodávek kolejnic existuje konkurenční prostředí.

Pražce

Betonové pražce dodává v současné době pouze ŽPSV a.s. Rozšíření o další dodavatele je možné a vzhledem k výše uvedenému reálné. V oblasti dodávek dřevěných pražců existuje konkurenční prostředí.

Výhybky a výhybkové konstrukce

Výhybky a výhybkové konstrukce jednotného typu jsou v současné době dodávány

Vážení,

dovoluji mi z pozice místopředsedy Odborového sdružení železničářů, kde má většina zaměstnanců Vámi uvedených firem své odborové zastoupení, zaslat příspěvek k materiálu „Analýza přirozených monopolů výrobců jednotlivých součástí dráhy“, který jsem nestandardním způsobem dostal k nahlédnutí. Příspěvek Vám bude jistě námětem k zamyšlení.

Velice mě i kolegy překvapuje, že nebyl projednán v předstihu se sociálními partnery. Po odborné stránce budou jistě diskutovat odpovědní pracovníci jednotlivých firem při projednávání této problematiky, týkající se železniční infrastruktury dne 20. 4. 2015 na ministerstvu dopravy. Dovolte proto jen několik poznámek.

Většina společností, které v tomto materiálu uvádíte, má svoji odborovou členskou základnu v Odborovém sdružení železničářů. Vzhledem k tomu, že úkolem odborové organizace je spolupracovat s hospodářským vedením těchto firem, je mojí povinností, upozornit v rámci spolupráce s managementem těchto firem na některé skutečnosti, které podtrhují význam těchto v materiálu uváděných firem.

V uvedených podkladech materiálu k veřejnému projednání, kde jsou uvedené velice podrobné historické skutečnosti, chybí jedna podstatná informace. Všechny společnosti, o kterých mluvím, byly vrcholově zastřešeny ministerstvem dopravy a spojů. Na základě privatizace v letech 1992 až 1993 byly tyto z rezortu ČD vyčleněny a jejich hlavním úkolem bylo uplatnění a konkurenceschopnost na trhu práce. Většina firem, o kterých zde hovoříte, se s touto skutečností vypořádala se ctí. Stejně tak dokázaly v nedávném období tyto společnosti překlenout období uplynulé krize a snížení investic do staveb z prostředků EU a ČR při zachování zaměstnanosti. V současné době, kdy dochází k oživení činnosti a to především na železnici pochopili samozřejmě i západní firmy, že je možné čerpat finance z prostředků Evropské unie u nás. Tady mi dovoluji upozornit na možný odliv financí do zahraničí a snížení zaměstnanosti u firem, které využívají svých letitých zkušeností a profesionálních odborníků k úspěšnému proniknutí i na zahraniční trhy.

Stejně tak jako si zahraniční firmy chrání svojí pozici a zaměstnanost vlastních pracovníků, tak je také naší povinností jako odborářů se v této záležitosti ozvat a zastat se našich firem, které vytvářejí dlouhodobě pracovní podmínky pro zaměstnance a naši členskou základnu.

Myslíme si, že SŽDC jako objednatel zakázek a správce majetku státu jedná s každým zájemcem a vždy závisí na dodržení stanovených kritérií a má možnost stanovit si ve svých zadávacích podmínkách zaměstnatelnost a kompatibilitu s ostatními konstrukcemi a technologiemi. Stejně tak musí tyto podmínky plnit tyto naše společnosti, které jsou uvedeny v materiálu směrem k ostatním zemím EU, pokud se soutěže o získání zakázky zúčastní.

Jsmu si vědomi tlaku států EU a zahraničních firem, přesto nás stále překvapuje aktivita některých našich úředníků, kteří některé doporučené postupy EU převádějí okamžitě do našich dokumentů a vyhlášek. Také v ostatních zemích zůstávají monopolní společnosti, které se snaží proniknout na náš trh již delší dobu. Situaci kolem monopolních podniků tak razantně, na doporučení EU, neřeší. Práce našich firem za uplynulé období svědčí však o kvalitě a profesionalitě a konkurenceschopnosti. V rámci objektivitu by bylo ještě dobré uvést některé vyhrané soudní spory našich společností se zahraničními firmami.

S pozdravem

Miroslav Novotný
místopředseda Odborového sdružení železničářů

dvěma subjekty jedné majetkové skupiny. Výhybky a jejich součásti od jiných výrobců se vzájemně konstrukčně liší. Každý výrobce si svou konstrukci také chrání v rámci průmyslového vlastnictví. Proto není možná vzájemná záměna náhradních dílů a nákup náhradních dílů u jiného výrobce. Výhodou dodávek výhybek od jednoho výrobce je minimalizace nutných zásob náhradních dílů a zjednodušení související logistiky, zaměnitelnost součástí a kompatibilita s ostatními používanými konstrukcemi a technologiemi. Na výhodnost vytvoření konkurenčního prostředí neexistuje jednotný názor, rozhodnutí vyžaduje širší posouzení včetně prověření zahraničních zkušeností. V případě alternativního výrobce/ců zejména u této součásti dráhy je třeba zajistit komplexní dodávky všech výhybek v rámci jedné železniční stanice, popř. v ucelených traťových úsecích od jednoho výrobce.

Drobné kolejivo a upevňovací (válcované)

Válcované drobné kolejivo a upevňovací jsou používány SŽDC pouze od jednoho výrobce. Jsou však dodávány prostřednictvím více subjektů. V konstrukci železničního svršku se stále více přechází k používání upevnění kolejnic, kde se válcované součásti nepoužívají. Tyto součásti se tedy uplatní zejména při údržbě a lokálních rekonstrukcích stávající sítě. Proto i počet výrobců válcovaného drobného kolejiva a upevňovacích v Evropě není velký. Příslušný sortiment produkuje např. firma Arcelor Mital Poland, která však jeho dodávky pro SŽDC dosud nenabízí. Vzhledem k dílčí tvarovým a rozměrovým odlišnostem a relativně omezené poptávce je otázkou, zda by výroba pro český trh byla pro zahraničního výrobce ekonomicky zajímavá.

Upevňovací – šrouby a vrtule

Šrouby a vrtule používá SŽDC pouze od jednoho výrobce. Jsou však dodávány prostřednictvím více subjektů. Šroubárna Kyjov patří mezi významné evropské výrobce tohoto sortimentu a dodává svou produkci realizovanou na základě zákaznické dodané výkresové dokumentace i do řady států západní Evropy včetně např. Německa a Španělska. Naopak při některých dodávkách pro český trh kooperuje se svými zahraničními partnery. Zavedení výroby šroubů a vrtul pro ČR by pro nového výrobce znamenalo úpravu jeho výrobních nástrojů a nutnost zkoušení, ověřování a certifikace takto upravených výrobků. Vzhledem k dílčí tvarovým a rozměrovým odlišnostem a relativně omezené poptávce je otázkou, zda by výroba pro český trh byla pro zahraničního výrobce ekonomicky zajímavá.

Upevňovací – pružné svěrky

Pružné svěrky a spony jsou vyráběny a dodávány převážně jedním subjektem – firmou Vossloh. Jedná se však na jedné straně o materiálově a výrobně náročný výrobek a na straně druhé nejzranitelnější a z tohoto pohledu také nejdůležitější komponent

systemu upevnění kolejnic s bezprostředním přímým vlivem na bezpečnost provozování dráhy. Proto je účelné zajistit maximální možné garance kvality a funkčnosti jak jednotlivých komponentů, tak systému upevnění jako celku.

Pryžové podložky

V oblasti dodávek pryžových podložek existuje konkurenční prostředí.

Plastové prvky železničního svršku

V oblasti dodávek plastových prvků existuje konkurenční prostředí.

Zabezpečovací zařízení

V oblasti dodávek PZZ existuje konkurenční prostředí. U ostatních zabezpečovacích systémů (SZZ, TZZ, DOZ) zde převažuje monopol, přestože jsou schváleny i systémy jiných tuzemských dodavatelů.

Trakční vedení

V oblasti dodávek trakčního vedení existuje faktický monopol firmy EŽ Praha, i když je schválená sestava švýcarské společnosti Kummeler+Matter, Ltd. Další zahraniční dodavatelé neprojevili zájem o dodávky na český trh.

■

Možnost dodávání výrobků pro železniční dráhy je podmíněna tím, že příslušný výrobce musí prokázat vlastnosti nabízeného produktu a schopnost udržovat dlouhodobě kvalitu jeho výroby na potřebné úrovni.

■

Jaký však může mít dopad tendenčně zaměřená analýza přirozených monopolů výrobců jednotlivých součástí dráhy na české firmy a jejich zaměstnance, osvětluje Miroslav Novotný ve svém otevřeném dopise.

**Připravil
Milan Sedlák**

Jedním z lektorů školení NeRV byl JUDr. Petr Kožmín

ŠKOLENÍ NeRV

Na základě plánu školení Ústředí Odborového sdružení železničářů na rok 2015 se 19. března v zasedací místnosti sídla OSŽ „Dům Bohe-mika“ konalo jednodenní školení funkcionářů ZV ZO OSŽ nedrážních organizací.

Školení bylo zaměřeno na základní dokumenty OSŽ, Stanovy OSŽ a práva odborových organizací, což přednášel lektor OSŽ Zdeněk Brada.

Dále s problematikou hospodaření ZO OSŽ a změnami daňových zákonů v roce 2015 vystoupil další z lektorů OSŽ Zdeněk Görner.

Oblast BOZP, pitný režim, pracovní úrazy, OOPP a pracovní prostředí bylo náplní přednášky lektora JUDr. Petra Kožmína.

Když zmiňujeme Dr. Kožmína, vedoucího oddělení BOZP OSŽ-Ú, připomeňme, že Odborové sdružení železničářů vyhlásilo výběrové řízení na obsazení pozice inspektora bezpečnosti a ochrany zdraví při práci pro oblast Plzeňský a Jihočeský kraj, a to s termínem do konce května. Je třeba minimálně středněškolské vzdělání s maturitou, čistý trestní rejstřík, dobré komunikační schopnosti a solidní vystupování a bydliště v oblasti působnosti. Měl by to být člověk, který bude ochoten se neustále v oblasti BOZP vzdělávat, protože v této profesi je to nezbytně nutné. Měl by to být zároveň komunikativní člověk, protože bude působit i jako lektor – bude školit dobrovolné inspektory ze základních organizací. Výhodou jsou zkušenosti z práce v odborech, zkušenosti z oblasti BOZP či praxe v oblasti železniční dopravy. Přednost bude mít žadatel s praxí či se zkušenostmi ze železničního provozu, což je pro tuto profesi podstatná věc.

Prioritou je ovšem znalost problematiky BOZP, protože tato oblast je velmi náročná na znalosti. Uchazeč o tuto pozici bude povinen ve zkušební tříměsíční době, která začíná nástupem do funkce, složit zkoušku odborné způsobilosti. To je základní podmínka pro to, aby tuto funkci mohl vykonávat.

Milan Sedlák

Se základními dokumenty OSŽ seznamuje na školeních funkcionáře základních organizací Zdeněk Brada

Foto Jan Buchta

LOKOMOTIVA T 499.0 – VE SVÉ DOBĚ NEJVÝKONNĚJŠÍ, NEJRYCHLEJŠÍ, NEJMODERNĚJŠÍ – OSLAVILA NÁVRAT

Den – 6. květen 2015 – se zařadí do dějin akciové společnosti Výzkumný Ústav Železniční stejně hodnotně jako další významné dny, které svou velkolepostí dějiny firmy naplňují. Stejně velkolepě v dopoledních hodinách vyjela z testovací haly fascinující modrozlutá motorová lokomotiva, nesoucí přezdívku Kyklop.

Stalo se tak za přítomnosti významných hostů z oblasti železnice a firem se železničí úzce spolupracujících. Pochopitelně mezi nimi nechyběli představitelé Nymburských dílen, kde byl Kyklop rekonstruován. Mezi hosty jsme také mohli potkat předsedu OSŽ Bc. Jaroslava Pejšu, výkonného tajemníka OSŽ Martina Vavrečku, předsedu Republikové rady seniorů OSŽ Kurta Mužíka, či místopředsedu OSŽ a předsedu Nedrážního republikového výboru Miroslava Novotného a tajemnici NeRV Bc. Renatu Douskovou. Křest lokomotivy, který následoval, byl v režii generálního ředitele VUZ, a.s. Ing. Antonína Blažka, Ph.D., stejně tak jako křest knihy, která je tomuto typu lokomotivy věnována.

Jistou zajímavostí je to, že shodou okolností byl přítomen zrod těchto lokomotiv i jejich skonu místopředseda OSŽ Miroslav Novotný, v té době zaměstnanec ČKD. Dnes se tedy dočkal jejího zrození po dvaadvaceti letech.

Výzkumný Ústav Železniční nechal totiž v současné době zrekonstruovat tuto lokomotivu řady 759, dříve T 499.0 – jednu z pouhých dvou vyrobených prototypů. Dodnes zůstává nejpokročilejší dieselovou lokomotivou vyrobenou u nás. Vysoká hmotnost a poruchovost však Kyklopům neumožnily vedoucí postavení v dieselové trakci udržet. ČSD místo nich raději zakoupily zdokonalenou verzi jejich předchůdců.

Počátkem šedesátých let byl v ČKD zahájen vývoj nového motoru modernější koncepce. V druhé polovině šedesátých let byl nový motor vrtání 230 mm připraven pro zabudování do lokomotiv. Současně byla navržena typová řada druhé generace lokomotiv ČKD a zpra-

cována studie typové řady vysokovýkonných motorových lokomotiv pro pokrytí potřeb železniční dopravy u tehdejší ČSD. Jako základní typ vysokovýkonných lokomotiv ČKD byla uvažována motorová lokomotiva Bo'Bo' o výkonu 2400 k, výhledově až 2880 k, s elektrickým vytápěním vlaků, o celkové hmotnosti 82 tun a s dvanáctiválcem do V řady 230. Zároveň se uvažovaly další typy s šestnáctiválcem o výkonu až 3840 k a uspořádáním pojezdu Co'Co'.

První prototyp byl montážně dokončen 28. června 1974 a 19. srpna byl poprvé nastartován. Po několika haváriích trakčního soustrojí byl 24. října 1975 po dokončení zkoušek v ČKD přesunut na ŽŽO v Cerhenicích, kde se 30. října 1975 uskutečnila technicko-bezpečnostní zkouška. Poté, až do konce roku 1976, absolvovala T 499.0001 plánované prototypové zkoušky v podstatě bez problémů a poruch. V průběhu zkoušek dosáhl prototyp T 499.0001 na ŽŽO v Cerhenicích dosud nepřekonaný výkon motorových lokomotiv v tehdejší Československu 176 km/h. Druhý prototyp byl montážně dokončen 14. ledna 1975. Po zatížení a odzkoušení v závodě odjel 23. července 1975 do Cerhenic a 1. srpna absolvoval technicko-bezpečnostní zkoušku. Po dalších prověřovacích jízdách na ŽŽO byla lokomotiva přesunuta do Roztyl, kde se připravovala k provozu na tehdejší ČSD.

Ve své době představovaly světovou špičku ve výrobě motorových lokomotiv. Byly vybaveny diesel-elektrickým přenosem výkonu a poháněny nejmodernějšími stejnosměrnými motory. Podvozky byly vybaveny pružinami Flexicoil. Na lokomotivy bylo dosazeno elektrické vytápění, elektrická odporová brzda a regulátor ARR, pomocí kterého bylo možno řídit tahovou sílu a cílové brzdění. Přezdívku Kyklop dostaly lokomotivy díky tvaru karoserie a velkému čelnímu reflektoru. Tuzemský průmysl následně v oboru dieselových strojů ustrnul v rychlostech do 100 kilometrů v hodině, což platí dodnes. Mís-

Znovuzrození lokomotivy T 499.0002 se zúčastnili také zástupci OSŽ. Zleva tajemnice NeRV Bc. Renata Dousková, místopředseda Miroslav Novotný a předseda Bc. Jaroslav Pejša

to Kyklopa nastoupila vítěznou cestu pomalejší lokomotiva zvaná Brejlovec, která stále jezdí a pro výrazný design se stala legendou. Posledního Kyklopa odkoupil VÚŽ od mateřských Českých drah v neprovozním stavu za necelé dva miliony korun, což je zhruba cena šrotu.

A tak lokomotiva v majetku VUZ, a.s. Kyklop nebude pouze historickým exponátem, ale na jeho okruhu bude sloužit při různých zkouškách, například jako brzdící stroj.

Rekonstrukce by se měl dočkat také neméně unikátní stroj, osobní motorový vůz Stříbrný šíp z konce třicátých let. Na to si však budeme muset počkat ještě další rok.

Kyklop se rozjel vlastní silou po dvaadvaceti letech. Část jejího pohonného systému včetně spalovacího motoru je nová. Lokomotivy T 499.0001 a 2 se jmenovitým výkonem bezmála 1 800 kW byly na českých kolejích nepřekonatelné. Rychlost 176 km/h, které na velimském okruhu dosáhla starší z nich, je dodnes platným rychlostním rekordem československé lokomotivy nezávislé trakce. Byly však těžké, jejich hmotnost odpovídala elitním elektrickým lokomotivám té doby a s výkonem, který až o polovinu překonával tehdejší běžné dieselové rychlíkové lokomotivy, by našly uplatnění především na tratích, které již byly elektrizované. V pravidelném provozu se neuplatnily. Na hlavních tratích, které čekaly na elektrizaci do druhé poloviny 80. let nebo ještě déle – např. z Brna do České Třebové či z Prahy do Plzně a do Českých Budějovic, nakonec místo Kyklopů jezdila nová série konstrukčně starších, ale osvědčených Brejlovců.

Dnes zůstal pouze jeden Kyklop, VÚŽ tak mohl oživit toho mladšího. Lokomotivu číslo jedna poškodil v roce 1979 požár ve strojovně, dalších deset let tak sloužila jako zdroj náhradních dílů pro svého mladšího druhu a zbytek byl nakonec sešrotován. Dvojka sloužila na železničním zkušebním okruhu a postupně chátrala. Nyní se ovšem nejsilnější z lokomotiv, které nepotřebují k jízdě trolej, vrací na výsluní.

**Připravil Milan Sedlák
Foto Jan Buchta**

Vítejte na novém webu OSŽ. Postupně zde najdete aktuální informace a samozřejmě také relevantní obsah z původního webu. Pokud něco právě nemůžete najít, zkuste ještě původní web, který je dočasně dostupný na adrese old.osz.org

Předseda OSŽ
Bc. Jaroslav Pejša

Odborové sdružení železničářů (OSŽ) vzniklo roku 1990 jako právní nástupce Odborového svazu pracovníků železniční, letecké a vodní dopravy. Působí v ČD, a.s., SŽDC s.o., ČD Cargo a.s. a dalších 27 firmách. Ve všech podnicích, kde OSŽ působí, jsou uzavřeny kolektivní smlouvy a OSŽ poskytuje svým členům plnou pracovní-právní ochranu. OSŽ není odborovým svazem zaměřeným pouze na jednu či několik profesí, ale zahrnuje zaměstnance všech profesí, které se vyskytují v železniční dopravě či s ní spjatých odvětvích. OSŽ upřednostňuje vyjednávání se sociálními partnery, ale pokud sociální dialog selže, tak využívá i práva na stávkou, jako například při pětidenní stávce v roce 1997 či jednodenní v roce 2011.

Nedrážní republikový výbor OSŽ seskupuje odborové organizace společností, které tvoří železniční infrastrukturu, podílejí se na zajišťování dopravy a přepravy, pečují o zdraví pracovníků železnice či vychovávají nastupující generaci zaměstnanců pro moderní dopravu, především železniční. Postupně si je představíme i na stránkách magazínu Nedrážní Obzor:

**Místopředseda OSŽ
a předseda NeRV OSŽ**
Miroslav Novotný

Tajemnice NeRV OSŽ
Bc. Renata Dousková

Nedrážní republikový Výbor (NeRV) v rámci OSŽ sdružuje 64 základních organizací ve 36 firmách s celorepublikovou působností a individuální členy. Místopředsedou OSŽ je Miroslav Novotný, tajemnicí výboru je Bc. Renata Dousková.

Všechny základní organizace uzavírají kolektivní smlouvy a zastupují 11 000 zaměstnanců ve stavebnictví, ve společnostech zabývajících se automatizací, zabezpečovací technikou, elektrifikací, výrobou a opravou železničních vozidel, zdravotnictvím, školstvím i dopravou. U tří největších společností jsou založeny výbory OSŽ.

DOPRAVNÍ ZDRAVOTNICTVÍ A.S.

Společnost Dopravní zdravotnictví, a. s. na základě smlouvy s ČD o dlouhodobém pronájmu provozuje zdravotnická zařízení v Praze, Plzni, Nymburce, České Třebové, Ostravě, Olomouci a Přerově.

Jednotlivé polikliniky navazují na tradici železničních poliklinik, ze kterých vychází jejich zkušenosti. Svým klientům nabízí komplexní služby na špičkové úrovni s využitím moderní zdravotní techniky. Naši hlavní silnou stránkou je koncentrace zdravotní péče z řady oborů „pod jednou střechou“.

Významnou specializací zdravotnických zařízení Dopravního zdravotnictví je posky-

tování komplexních služeb v závodní preventivní péči (pracovní lékařské péči) pro široký okruh smluvních klientů z oblasti dopravy, průmyslu, obchodu, stavebnictví, školství, státní správy a samosprávy, kde má OSŽ svoji členskou základnu.

Své zkušenosti s prevencí DZ využívá také při poskytování preventivních prohlídek v rámci nadstandardní péče.

Zdravotnická zařízení Dopravního zdravotnictví každý rok navštíví stovky tisíc lidí a lékaři DZ provedou více než milion ošetření.

DZ patří do skupiny AGEL, která je největším soukromým poskytovatelem zdravotní péče ve střední Evropě.

Nemocnice s poliklinikou Praha Italská

Mezi nejvýznamnější klienty v rámci pracovních lékařských služeb patří např.:

České dráhy a.s.
SŽDC s.o.
ČD Cargo a.s.
Česká pošta s.p.
Allianz pojišťovna
Skanska
Dopravní vzdělávací institut
OHL ŽS, a.s.
Raiffeisen stavební spořitelna a.s.
AXA Životní pojišťovna
Český telekomunikační úřad
Výzkumný ústav železniční a.s.
a mnoho dalších

Poliklinika Plzeň

S příchodem nového roku přichází i nová předsevzetí. Mezi ty nejčastější patří přestat kouřit. Lidem, kteří se jednou provždy chtě-

Předsedkyně ZO OSŽ DZ poliklinika Plzeň je
Ivana Opletalová

(Ivana.opletalova@post.cz)

jí zbavit závislosti na tabáku, pomohou v Poliklinice Plzeň (u vlakového nádraží). Poliklinika ve své lékárně otevřela Centrum pro odvykání kouření. Její odborníci zdarma pomohou každému, kdo se bude chtít své závislosti na cigaretách zbavit.

Poliklinika Česká Třebová

Poliklinika Česká Třebová, se rozhodla upozornit širokou veřejnost na důležitost prevence a pořádá akce pod názvem Den prevence. Přímou na poliklinice se mohou lidé ve vyhlášené dny nechat bezplatně vyšetřit na nejrůznější onemocnění. Lidé tak budou

Předsedou ZO OSŽ DZ NsP Praha Italská je
Michal Podsedník

(Michal.podsednk@seznam.cz)

mít jedinečnou možnost nechat si například zkontrolovat nitrooční tlak, pigmentová znaménka, nechat si změřit cholesterol, hladinu cukru v krvi či podstoupit preventivní vyšetření krku u kuřáků. Poliklinika nabízí rovněž přístrojové vyšetření sluchu, ultrazvukové vyšetření prostaty, vyšetření průchodnosti cév dolních končetin či změření krevního tlaku a vyšetření EKG.

Členka NeRV za ZO OSŽ DZ poliklinika Česká Třebová je Jaroslava Myšková
(Jaroslava.myskova@centrum.cz)

Předsedkyně ZO OSŽ DZ poliklinika Olomouc a členka dozorčí rady za zaměstnance je MUDr. Gabriela Ritterová
(gabriela.ritterova@pol.agel.cz)

Poliklinika Olomouc

Cílem Dne prevence v Poliklinice Olomouc je přispět k včasnému zachytu závažných onemocnění. Lidé bohužel stále řadu příznaků závažných onemocnění ignorují. Při klinických projevech nemoci už může být pozdě, pouze včasná diagnostika a léčba může výrazně přispět k vyléčení řady chorob.

Nejoblíbenější vyšetření bývá pravidelné vyšetření pigmentových znamének, které na Dni prevence nikdy nechybí. Melanom je velmi nebezpečný nádor, na první pohled vypadá jako běžné znaménko, ale je jedním z nejzhoubnějších nádorů vůbec. Má vysokou schopnost metastazovat mizí i krevní cestou. Dochází tak k jeho rychlému šíření do mnoha vnitřních orgánů najednou. Mezi další vyšetření, které poliklinika veřejnosti nabízí, je například měření nitroočního tlaku na bezkontaktním tonometru, které může odhalit zelený zákal (glaukom). Vyšetření je rychlé a bezbolestné. Výsledek měření mají lékaři k dispozici ihned. Degenerativní změny na očím nervu jsou totiž nevratné.

Pomocí speciálního vyšetření – denzitometrie – lidé zjistí, zda nejsou ohroženi řídnutím kostí (prevence osteoporózy).

Poliklinika Olomouc, jako jedno z mála zdravotnických zařízení ambulantního typu je akreditovaná Spojenou akreditační komisí České republiky, čímž potvrdila, že poskytuje kvalitní a bezpečnou zdravotní péči. Nachází se v dobře dostupné lokalitě u olomouckého hlavního vlakového nádraží.

Svým klientům nabízí zdravotní péči počínaje praktickými lékaři přes ambulantní specialisty mnoha oborů. Pacienti tak nemusí při svých zdravotních problémech absolvovat vyšetření a léčení na několika různých místech. Další specifikou polikliniky je dlouholeté poskytování pracovně lékařské péče.

Poliklinika Přerov

Kromě měření hladiny cukru v krvi, krevního tlaku a EKG, které dokáží odhalit riziko onemocnění srdce, nabízí poliklinika celou řadu dalších vyšetření.

Například bolestem zad lze předcházet. Většina bolestí zad je způsobena jednostrannou prací v nevhodné poloze, špatným způsobem zvedání břemen, nevhodným sezením, nedostatkem pohybu, ochablostí zádového i břišního svalstva a samozřejmě vadným držením těla. Příchozím tu ochotně vysvětlí, jak těmto potížím předcházet i jak je řešit.

Cílem preventivních vyšetření je přispět k včasnému zachytu závažných onemocnění. Lidé bohužel stále řadu příznaků závažných onemocnění ignorují. Při klinických projevech nemoci už může být pozdě, pouze včasná diagnostika a léčba může výrazně přispět k vyléčení řady chorob.

Předsedkyně ZO OSŽ DZ poliklinika Přerov je Jana Bučková
(Janulka99@seznam.cz)

Poliklinika Ostrava

Odborníci v ortopedické ambulanci Polikliniky Ostrava provádějí revoluční léčbu kloubů pomocí obohacené krevní plazmy.

Plazma obohacená o krevní destičky (PRP) slibuje nový přístup v regeneraci tkání. PRP je pak extrahována a může být injekčně aplikována zpět na postižené místo pro urychlení léčby pacienta.

Léčba je vhodná zejména pro:

- poruchy kloubní chrupavky I. až III. stupně
- čerstvá poškození menisků a vazů kolenního kloubu, ramenního kloubu
- bolesti Achillovy šlachy
- podpora hojení vazů, šlach a kostí po úrazech, operacích a plastikách
- natažení a částečné přetržení svalů

Poliklinika Nymburk

Členové ZO OSŽ přešli pod odborový svaz OSZPZ

Předsedkyně ZO OSŽ DZ poliklinika Ostrava je Dagmar Halámková
(halamkovad@seznam.cz)

Na závěr informací o pracovištích Dopravního zdravotnictví, kde působí členové OSŽ, jsme položili představitelům odborových organizací několik otázek:

- 1) Jak se vám daří skloubit vaši pracovní činnost s řízením odborové organizace?
- 2) Jak vycházíte s vedením vašeho pracoviště při řešení pracovní problematiky členů ZO?
- 3) Co se vám podařilo vyřešit a co nikoliv?

Michal Podsedník (ZO OSŽ DZ NsP Praha Italská)

1) Pracovní činnost v naší organizaci s řízením odborové organizace zvládám bez obtíží, popřípadě i během pracovní doby. A nejsou problémy při uvolňování na akce NeRV.

2) S naším vedením vycházíme ohledně pracovní problematiky bez problémů.

3) Za mého působení v DZ Italská jsem neměl žádné nedostatky v rámci řešení problémů s vedením ani zaměstnanci.

Ivana Opletalová (ZO OSŽ DZ poliklinika Plzeň)

1) Pracuji jako zdravotní sestra na interní – diabetologické ambulanci. Vzhledem k vytíženosti a stále přibývajícemu množství pacientů musím veškerou práci spojenou s řízením odborové organizace směřovat do odpoledních hodin, takže zůstávám déle v zaměstnání, nebo si odnáším práci domů. Vše se snažím plánovat předem, abych nemusela řešit věci na poslední chvíli.

Schůze ZO máme naplánované na rok dopředu, takže tam není problém, lékařka, se kterou pracuji, mi vychází vstříc a toleruje mou nepřítomnost. Na školení i schůze jsem uvolňována bez námitek, nyní mi ovšem byla z provozních důvodů zamítnuta vrchní sestrou účast na 8. řádném jednání NeRV v Praze (9. 6.) z důvodu absence dvou sester v jednom dnu na oddělení.

2) Jelikož jsem ve funkci od listopadu 2014, všechna jednání s vedením, pokud proběhla, tak probíhají v rámci slušného vyjednávání, naším problémem je v posled-

ní době spíše nepřítomnost vedení např. na členské schůzi, na kterou bylo vedení polikliniky pozváno, nebo neprojednávání některých strukturálních změn na poliklinice s odbory, které mohou vést k propouštění zaměstnanců.

3) Podařilo se nám vyřešit zachování ZO na naší poliklinice z důvodu odchodu hospodáře a předsedkyně OSŽ ve velmi krátké době po sobě, dokonce došlo k zvýšení počtu členské základny o čtyři členy.

Nepodařilo se nám domluvit se s vedením DZ o navýšení mezd po strukturálních úpravách, vydaných v zákoníku práce a platných od listopadu 2014. Jednání se odkládají pro neuzavření KS DZ a výsledky vyjednávání nejsou uspokojivé. Naše poliklinika patří k prestižním zdravotnickým zařízením, kde pracují odborníci i velmi slušný zdravotnický personál, který si zaslouží spravedlivou odměnu za dobře odvedenou práci.

MUDr. Gabriela Ritterová (ZO OSŽ DZ poliklinika Olomouc, předsedkyně Výboru DZ)

1) Práci pro odborovou organizaci vykonávám výhradně ve svém volném čase, kterého mám málo, někdy na úkor spánku. Svůj volný čas musím rozdělit mezi rodinu a záliby a práci pro odbory.

Práce lékaře v interní ambulanci pracujícího pro soukromou společnost není práce v kanceláři, kdy pracovník v sedm hodin začne a v 15 hodin skončí, zamkne, odchází a má volno. Lékař někdy přichází dřív. Pacientů je hodně a začínáme ordinovat i před začátkem ordinace doby. Odchází domů, až když dopíše a uzavře karty všech pacientů, s kterými v daný den pracoval. V lepším případě půl hodiny po skončení pracovní doby, pravidlem je hodina až dohina a půl po pracovní době, ve svém volnu. Semináře, vzdělávací akce a další vzdělávání probíhá opět ve volném čase. Týká se to

i příspěvků do magazínu NeRV. I na úkor spánku. Bez nároku na odměnu.

Pokud chci členům odborové organizace rozslat nějaké informace, maily nebo zprávy, musím tak učinit před nebo po pracovní době.

2) S vedením polikliniky, kde pracuji, vycházím dobře. Nechci to zakřiknout. Pracovní problematiku členů ZO, ale i ostatních zaměstnanců polikliniky, kteří se na mne obrátí se žádostí o pomoc, řeším s panem ředitelem na zasedání závodního výboru ZO OSŽ. Scházíme se jedenkrát měsíčně a pan ředitel je na zasedání pravidelně zván a zúčastní se. Pokud je nutný problém řešit hned, domlouvám si schůzku s ředitelem podle potřeby a problému, který vyžaduje řešení.

Na akce organizované odborovou organizací, mne moje nadřízená uvolňuje na základě žádosti o uvolnění a přiložené pozvánky. Pokud se jedná o akci v pracovní době, musím si práci rozplánovat, pacienty přebíjet. Pracovní povinnosti za mne nikdo neudělá. Pokud se členové odborové organizace chtějí zúčastnit akce organizované OSŽ, o uvolnění žádám jejich nadřízené písemnou žádostí.

3) Je to velmi těžká otázka. Na většině zasedání ZV ZO OSŽ řešíme různé drobné problémy (změny pracovních pozic sester v jednotlivých ordinacích, počet sociálních zařízení na počet zaměstnanců, kvalitu dovážené stravy, organizaci plesu, ...). Asi největším úspěchem bylo v loňském roce 2014 jednání s panem ředitelem ohledně poklesu mzdy u nelékařských profesí v porovnání s předešlými lety a finanční dorovnání tohoto poklesu. Nelékařské profese (zdravotní sestry, laborantky, rehabilitační sestry) jsou dlouhodobě podfinancovány a pokles mzdy o několik stokrát je pro ně finanční problém. Zúčastňuji se kolektivního vyjednávání společně s panem Novotným a paní Bc. Douskovou. Domnívám se, že kolektivní smlouva

Dopravního zdravotnictví a.s. je dobrá. Největším oříškem bude, při kolektivním vyjednávání, domluvit nárůst mezd zdravotnickým pracovníkům. Nařízení vlády je 5 %, vedení Dopravního zdravotnictví a.s. se razantně brání.

Nejvíce odborovou práci kritizují a jsou nespokojeni ti, kteří v odborech nejsou, nic pro své kolegy neudělají, do odborů nevstoupí, jen budou všechno kritizovat a vyjadřovat nespokojenost.

Jana Bučková (ZO OSŽ DZ poliklinika Přerov)

1) Jelikož je to dobrovolná činnost, tak co se stihne, využívám pauzy na oběd na odborářské záležitosti a nebo večer doma, v práci co nejmeně.

2) Nevím, zda se to hodí, ale u nás na co se ptáme, tak se odpovědi nedočkáme. Jako by bylo vše v pořádku. Mám pocit, že se ředitel tímto věcem úplně vyhýbá.

3) Co potřebuji řešit – v pracovních právních vztazích – tak přes Olomouc s JUDr. Pospíšilovou a jinak přes předsedu NeRV a vždy to mělo svůj účel.

Dagmar Halámková (ZO OSŽ DZ poliklinika Ostrava)

1) Práci pro odborovou organizaci provádím mimo pracovní dobu.

2) Ve vedení polikliniky máme novou paní ředitelku a vycházíme spolu dobře, ke sporům nedochází.

3) Vedení Dopravního zdravotnictví sídlí v Praze, tam se potom také řeší záležitosti, které by se mohly dotknout všech zaměstnanců DZ.

Připravili:

Bc. Renata Dousková

Miroslav Novotný

Milan Sedlák

Foto: Jan Buchta

Informujeme

ZÁKLADNÍ DOKUMENTY OSŽ A NEZBYTNÁ ADMINISTRATIVA ZO OSŽ

Co nesmí chybět v základní organizaci OSŽ

- ⇒ Stanovy OSŽ
- ⇒ Usnesení IV. sjezdu OSŽ
- ⇒ Program OSŽ na období do roku 2017
- Adresář a telefony orgánů a pracovišť OSŽ
- Telefony a spojení na příslušného tajemníka NeRV
- Telefon na inspektora BOZP – linka BOZP: 737 275 106
- Telefonní číslo Krizové linky OSŽ: 602 262 544
- Kontakt na Výbory OSŽ
- Telefon na sousední ZO OSŽ (bez ohledu na odvětví)
- Spojení na členy Ústředí OSŽ (za odvětví i regionálně)
- Spojení na NeRV OSŽ

- Spojení na smluvního právníka OSŽ v regionu, případně poradny ASO, SON atd.
- Kontakty na významné odborové organizace v okolí
- Kontakty na úřad práce atd.
- Platné znění kolektivní smlouvy
- Řád právní pomoci OSŽ
- Statut podpůrného fondu OSŽ plus vzory platných formulářů
- Nedrážní Obzor, Obzor, doporučená literatura
- Informace RR, Ústředí, NeRV, Výborů OSŽ
- Metodické pomůcky a směrnice OSŽ a zaměstnavatele
- Knihovnička – Soudy, zákoník práce, publikace k sociálnímu fondu, benefitům, cestovním náhradám, BOZP

Dokumenty vzniklé činností ZO OSŽ

- Doklad o registraci ZO OSŽ z organizačního oddělení OSŽ-Ú
- Registrace na statistickém a finančním úřadě
- Usnesení členské schůze nebo konference ZO OSŽ
- Protokol o volbě členů ZV OSŽ a RK
- Zápis z členských schůzí, konferencí ZO OSŽ
- Zápis z jednání závodního výboru
- Evidence členů ZO OSŽ
- Jednací řád ZO OSŽ
- Volební řád ZO OSŽ
- Směrnice o hospodaření ZO OSŽ
- Dokumenty podle směrnic o hospodaření

Zdeněk Brada

Když dne 16. dubna 2015 zemřel Stanislav Gross ve věku 45 let, pacienti i známí se mne ptali, co je to ALS, někteří název onemocnění neuměli ani vyslovit. Co je to za nemoc, na kterou zemřel? Proto jsem se rozhodla mimořádně a aktuálně zařadit informace o ALS – amyotrofické laterální skleróze.

Amyotrofická laterální skleróza (ALS, Charcotova choroba, Lou Gehrigova nemoc) je progresivní neurodegenerativní onemocnění, které poškozuje nervové buňky, motoneurony v mozku a míše. Motoneurony vedou vzruchy od mozku do míchy a z míchy do svalů.

Muži jsou postiženi 1 až 2krát častěji než ženy. Příčina tohoto rozdílu není známa.

Známý francouzský neurolog Jean Martin Charcot popsal tuto nemoc v roce 1869. Charcot podal popis nejen klinický, ale i patologický. Proto se v Evropě dodnes setkáváme s označením Charcotova choroba, jež je synonymem pro název amyotrofická laterální skleróza. V USA se někdy označuje jako Lou Gehrigova choroba. Tento název je připomínkou pacienta, slavného baseballového hráče, který touto nemocí trpěl.

Označení **a – myo – trofická** pochází z řečtiny. „A“ znamená „ne“, popření. „Myo“ označuje svaly a „trofika“ znamená výživu – „**žádná výživa svalů**“. Pokud svaly nejsou vyživovány, **atrofují** (zakrňují, zaničují) a chřadnou. „**Laterální**“ určuje oblast míchy, kde jsou umístěny nervové buňky, které vyživují svaly. Když tato oblast degeneruje, vede to k **jizvení** nebo zatvrdnutí („**skleróze**“) v tomto místě.

Naše tělo má několik **druhů nervů** a tři typy **svalů** – hladké, příčně pruhované a srdeční sval. Činnost srdečního svalu a hladkých svalů nemůžeme vůlí ovládat. Funkci příčně pruhovaných svalů a pomocných dechových svalů můžeme podle potřeby ovlivnit. Některé nervy se účastní procesu myšlení, paměti a cití (dotek, teplo nebo chlad), jiné jsou pro zrak, sluch, chuť a další tělesné funkce. Nervy, které inervují příčně pruhované svaly, zprostředkovávají volní pohyb a svalovou sílu. Příkladem volního pohybu je uchopení hrníčku, sestup z chodníku, nafouknutí balónku. Srdce, trávicí či urogenitální systém jsou tvořeny hladkými svaly – jejich pohyb není pod kontrolou vůle. Když naše srdce bije nebo trávíte jídlo, děje se to automaticky. Dýchání se může zdát jako vůlí neovladatelné. Můžete zadržet dech, ale nejste schopni zastavit své srdce.

Když **motoneurony degenerují, přestávají být schopny nadále vést impulsy ke svalovým vláknům**, které by normálně vyvolaly svalový pohyb. Svaly již

nedostávají impulsy od motoneuronů, které potřebují pro svoji funkci, začínají slábnout, atrofovat.

Amyotrofická laterální skleróza je patologicko-anatomicky definována jako **degenerace (úbytek až ztráta specializované funkce buněk, tkáně, orgánu a organismu) postihující centrální i periferní motoneuron**. Příčina i patogenese této choroby zůstávají stále neznámé.

Formy ALS: ***Sporadická** – nejčastější forma ALS, může postihnout kohokoli, ať žije kdekoli. Nejčastější forma ALS. ***Familiární** – geneticky dominantní dědičnost, onemocnění je dědičné, vyskytuje se více než jednou u předchozích generací v rodině, jedná se o malý počet pacientů – 5 až 10% všech případů. V těchto rodinách mají všichni potomci 50% riziko, že zdědí zmutované geny a vyvine se u nich choroba. ***Guamská** – mimořádně vysoký výskyt onemocnění byl pozorován na ostrově Guam a okolních ostrovech v Pacifiku v roce 1950.

Rozdělení podle **diagnostických kritérií** na: 1. suspektní ALS, 2. definitivní familiární ALS laboratorně podporovaná, 3. pravděpodobná ALS laboratorně podporovaná, 3. pravděpodobná ALS, 4. definitivní ALS.

Příznaky: Na začátku ALS mohou být **symptomy natolik mírné, že je pacient často přehlédne**.

Vzhledem k typu příznaků a progresi choroby může průběh ALS zahrnovat následující potíže: ***svalová slabost** v jedné nebo více končetinách, svazech polykacích, dýchacích a mluvidel, ***svalové záškuby** (fascikulace) a stahy, zvláště na nohách a rukách, ***zhoršení funkcí** rukou a nohou ***nezřetelná řeč** a obtíže s vyslovováním, ***v pokročilejších stádiích obtíže při dýchání a polykání**.

Prvotní příznaky ALS mohou být značně různorodé u jednotlivých pacientů. Někdo zakopává o okraje koberce, jiný má problémy při vstávání a další nedokáže mluvit zřetelně. Rychlost progresu (zhoršování) ALS se může u jednotlivých osob dost lišit. Průměrná doba přežívání u ALS je tři až pět let, mnoho pacientů žije pět, deset nebo více let. U malého počtu nemocných dojde k remisím (zlepšení) nebo zastavení progresu, dosud není známo, jak a proč se tak děje.

Příznaky mohou začínat postižením řeči, polykání nebo svalů rukou a nohou. Ne všichni pacienti mají stejné příznaky, stejné pořadí objevování se symptomů nebo stejný průběh nemoci. Ale **progredující svalová slabost a paralýza (ochrnutí, obrna) je přítomna všeobecně. Svalová slabost je typickým počátečním příznakem ALS**, který se vyskytuje přibližně u 60% pacientů. Počáteční symptomy se u jednotlivých pacientů liší, ale obvykle zahrnují **zakopávání, věci padají z rukou**, objevuje se **nadměrná únava** v nohách nebo rukách, **zhoršená výslovnost, svalové křeče a tiky, nekontrolovatelné záchvaty smíchu nebo pláče**.

Ruce a nohy mohou být postiženy jako první, což způsobuje potíže při vstávání, chůzi nebo používání rukou při běžných denních činnostech, jako např. oblékání a zapínání knoflíků. Když se slabost a paralýza rozšíří na svaly trupu, dojde časem i k poruchám řeči, polykání, žvýkání a dýchání. Jakmile se začne projevovat postižení dýchacích svalů, je pacient životně závislý na permanentní umělé podpoře dýchání.

Jelikož ALS napadá pouze motoneurony, nejsou postiženy smysly - zrak, hmat, sluch, chuť a čich, srdce, trávicí a urogenitální systém.

Diagnostika: ALS se velmi těžko diagnostikuje. Dosud neexistuje žádný test nebo procedura, které by dokázaly definitivně stanovit diagnózu ALS. Jsou potřeba klinické zkoušky a série diagnostických testů a je nutné vyloučit choroby projevující se podobně, než je stanovena diagnóza ALS.

V diagnostickém procesu jsou využívány: +neurologické vyšetření, +rozboru krve a moče včetně elektroforézy sérových proteinů s vysokým rozlišením, stupně thyroideálních a parathyroidních hormonů a test na těžké kovy prováděný se vzorky moči sbíranými 24 hodin, +elektrodiagnostický test včetně elektromyografie (EMG) a test rychlosti vedení nervových vzruchů (NCV – nerve conduction velocity), +lumbální punkce, +rentgenové vyšetření včetně magnetické rezonance (MRI), +myelogram (rtg snímek míchy) krční páteře, +biopsie svalů nebo nervů, +další neurologická vyšetření. Tyto testy provádí lékař podle svého rozhodnutí, obvykle na základě výsledků jiných diagnostických testů.

Léčba této choroby neexistuje. Experimentuje se s léky, které snižují hladinu glutamátu (neurotransmiterů, tj. sloučenin, které v mozku přenášejí nervové signály), ale výsledky nejsou zatím nijak oslnivé. Léčba je spíše **podpůrná a spočívá v komplexním přístupu** – snaha o rehabilitaci a cvičení, psychologická či psychiatrická péče, ošetrovatelská péče, důsledná výživa pacienta, léčba infekcí apod. I při sebelepší péči se však stav nemocného zhoršuje a choroba je nevyhnutelně smrtelná. Na konci choroby už mozek není schopen ovládat většinu svalů a pacient zůstává paralyzován, závislý na přístrojích, ovšem při zachování smyslových funkcí a psychických i mentálních schopností.

Prevence: Vzhledem k tomu, že neznáme vlastní příčinu nemoci, nevíme ani nic o možnostech její prevence.

Dnešní medicína dokáže vyléčit velké množství onemocnění, díky očkům ani se nám podařilo spoustu nemocí eradikovat, neumíráme na zápal plic, protože máme antibiotika. Máme však mnoho nemocí, u kterých nevíme příčinu vzniku, a proto je nedokážeme ani léčit. Lékaře a vědce čeká ještě spousta práce.

15. REPREZENTAČNÍ PLES ŽELEZNIČÁŘŮ SE KONAL 13. BŘEZNA V OLOMOUCI

Cestování s „tombolou“ je tradiční plesovou doménou manželů Lošťákových

Tak a víkendový pobyt v Ramzové je doma. Pečlivá doktorka "Gábi" ještě provádí kontrolu losu

Takže i letos vyrazíme někam do přírody

O pobavení účastníků 15. reprezentačního plesu železničářů se v hlavním sále RCO Olomouc staral Ondřej Ruml ze SuperStar

PhDr. Zdeněk Jílek s partnerkou byli rovněž šťastnými výherci, když získali druhou a třetí cenu

Foto archiv: Oldřich Lošťák, Jan Buchta

TŘICÁTÁ PÁTÁ VINOPA SE OPĚT USKUTEČNILA V BRNĚ

V pátek 13. března se milovníci a znalci vína opět po roce sešli na brněnském výstavišti. Výstava vín se konala pod záštitou Oblastního ředitelství SŽDC Brno. Více než 1200 vzorků vín, která byla předem ohodnocena a podle pořadí zařazena do katalogu, tady mohli návštěvníci ochutnat. Výstavní katalog zahrnoval více než šedesát značek a odrůd vinné révy. Některá vína byla i ze Slovenska. Největ-

ší skupinu představovala bílá vína, nechyběla samozřejmě červená ani růžová. Aurelius, Hibernál, Isabela, Noria, to jsou jen některé z názvů nabízených druhů vín, které mnohým z nás znějí cizokrajně a s nimiž se konzument běžně nesetká. Nejvyšší ocenění se ale dostalo u nás známým českým značkám, Tramínu červenému, Ryzlinku Rýnskému, Modrému Portugalu. K dobrému posezení u vína pa-

tří i hudba, ta nechyběla ani tady. V jedné části vyhrávala skvělá cimbállovka, pro mladší ročníky byla k tanci i diskotéka. Za tím vším je ale především hodně práce nejen vinařů, ale i pořadatelů a dobrovolníků, bez nichž by se Vinopa nemohla konat. Těm všem patří poděkování za dobře zvládnutou organizaci této výstavy!

Miroslav Gloss

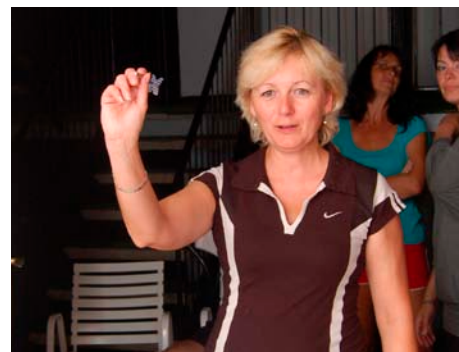
TURNAJ NEDRÁŽNÍCH ČLENŮ OSŽ V ŠIPKÁCH MUŽŮ A ŽEN PRO ROK 2015

V úterý 9. černa ve 14 hodin se v Praze v Domě Bohemika uskutečnil turnaj v elektronických šipkách nedrážních členů OSŽ, mužů a žen pro rok 2015.

Pořadatelem je Odborové sdružení železničářů, organizačně zajišťuje NeRV OSŽ.

Hrací systém: Muži 501, ženy 301 – ukončení double out. Hraje se na dva vítězné legy, a to podle platných pravidel šipek a těchto propozic.

Ilustrační foto Milan Sedlák

Toulky Miroslava Glosse

LITOMYŠL

Mezi města, která stojí za navštívení, patří nepochybně Litomyšl. Téměř každý rok se sem znovu vracíme. Je z řady těch, která mají zachované historické centrum bez výrazného narušení novou zástavbou. Za jeho rozvojem stojí nepochybně i olomoucký biskup Jindřich Zdík, který sem ve 12. století povolal Premonstráty, kteří založili klášter Olivetská hora. Následovala dlouhá řada držitelů města, jako byli od roku 1432 rod Kostkové z Postupic. Město za jejich vlády rozkvetlo a v poslední čtvrtině 15. století se také stalo důležitým centrem jednoty bratrské. V roce

1567 se pánem litomyšlského panství, tehdy jednoho z největších v zemi, stává Vratislav z Pernštejna, který zde o rok později nechal stavět renesanční zámek. Od roku 1649 jsou majiteli panství Trautmannsdorfové. Od roku 1758 pak Valdštejnové-Vartenberkové. Zadlužené litomyšlské panství koupila roku 1855 v dražbě rodina Thurn-Taxisů. V dlouhé řadě těch, kteří zde zanechali svou stopu, by se dalo dlouze pokračovat. Po celé 18. století bojovalo město opět s požáry a povodněmi. Katastrofální požár postihl město v roce 1775, povodeň v roce 1781 a opět velký požár roku

1814. Na zámku vzniklo dodnes dochované divadlo. V roce 1824 se v záměckém pivovaru narodil Bedřich Smetana. Nechme historie a podívejme se, co je zde možné dnes z těch mnoha památek vidět. Samozřejmě renesanční zámek, kde je ve sklepních prostorách velká sbírka plastik Olbrama Zoubka, Portmoneum, Muzeum Josefa Váchala. Nejhezčí zastavení je v záměcké zahradě, ležící mezi dvěma chrámy, nedaleko zámku, kde je bazén se sochami O. Zoubka. Mohu doporučit také návštěvu muzea, které prošlo rozsáhlou modernizací a nabízí řadu tematických výstav.

Varíme s kuchařským mistrem Antonínem Svobodou

Naším průvodcem kulinářským uměním je **Antonín Svoboda**, který vaří v obědové restauraci Bureška v brněnském sídle OHL ŽS.

KONFITOVANÁ SELEČÍ KOLÍNKA na zelenině a černém pivu s bramborovým pyré

POTŘEBNÉ SUROVINY:

Selečí kolínka, celer, petržel, mrkev, bobkový list, nové koření, celý pepř, mletý pepř, česnek, rajský protlak, černé pivo, vývar, brambory, sůl, čerstvé bylinky, smetana, máslo, olej

POSTUP PŘÍPRAVY:

Selečí kolínka umyjeme, osolíme, opepří-

me, dáme na pánev s rozpáleným olejem a opečeme ze všech stran. Maso vyjmeme, přidáme do oleje kořenovou zeleninu, bobkový list, nové koření a celý pepř a vše orestujeme.

Potom přidáme rajský protlak, česnek a znovu orestujeme.

Nakonec zalejeme vývarem a černým pivem, přidáme opečená kolínka, dáme do trouby a při nízké teplotě (75° C) pečeme do měkka.

Poté maso vyjmeme a šťávu ochutíme solí a pepřem.

Z uvařených brambor si připravíme pyré zjemněné máslem a smetanou, dochutíme solí a před podáváním přidáme čerstvé bylinky, které zamícháme do pyré.

Dobrou chuť!

Máj, lásky čas aneb To se může stát jenom mně

Dospěl jsem do věku, kdy se z jinocha stává mladý stepilý muž, plný odvahy a touhy po neznámém. Chtěl jsem být objevitelem nebo alespoň plejbojem, což je skoro stejné, myslel jsem si. Moji rodiče se však sami rozhodli určit další vývin mé osobnosti.

„Chlapče, jsi již dosti stár, abys mohl založit rodinu,“ řekl mi jednou při večeři otec, právě když jsem obíral kapra. Báł jsem se spolknout zčerstva nakousnuté sousto. Pevně jsem zatnul zuby a vyčkával, co bude dál.

A bylo. „Vezmeš si Mařenu Činhánkovic,“ dala matka. „Má barák.“

Vybrali si opravdu vhodnou chvíli, neboť kosti z ryby se mi vzpřičily v hrdle a já se nezmoř na slovo odporu.

„Jsi rozumný hoch,“ řekl otec a otěl si kapsníkem obličej potřísněný kaprem, jenž mi i s kostmi vyletěl z úst v náhlém pohnutí.

Matka vzala pinzetu a se zkušeností prosektora vyťahovala otci z obličejové kosti. Mlčel jsem a zíral. Jak by ne. Mařena byla „nejhezčí“ holka z vesnice. Její štíhlé nožky by jí i slon záviděl, kolena zvící velikosti pěkně dorostlých melounů. Další partie už komentáře určitě nepotřebují, jen snad malou epizodu z jejího života.

Když jednou na taneční zábavě zavrtěla z rozvernosti boky, zůstala stát v sále sama. Ti, co nestačili utéci okny, popřípadě dveřmi, leželi na podlaze s polámanými údy. Od té doby jí lidé říkají Těžká Barbora. Ovšem jen šeptem z obavy před dalšími úrazy.

A já, chudák, se mám oženit s její chalupou! „Ó, běda, běda!“ zalkal jsem jako vodník z Rusalky a zamkl se na WC.

Na druhý den jsem si oblékl bratrovy svačební šaty jemně upravené na moji postavu. Vpředu jsem odstříhl knoflíky, aby mi nezavazely, ježto nešly zapnouti. Chtěl jsem původně ustříhnout i dírky, aby nebylo poznat, že je sako na zapínání, ale nešlo mi to. Dal jsem si do nich tedy karafiát. Byl jsem jako opravdový ženich.

Ještě ustříhnout kousek nohavic u kalhot a leukoplasty zalepit rozporek utvořený na zadní straně kalhot při předklonu, kudy mi vyčuhovala košile. Nyní jsem konečně připraven.

S roztrženými koleny a v doprovodu svých rodičů jsem se vydal na námluvy. Máňulka mě již netrpělivě vyhlížela. Asi jí to

někdo vykecal, za boha jsem nemohl přijít na to, kdo. Ani nebyl čas. Vrhla

se mi okolo krku, nedívaje se napravo ni nalevo, protože jí to její šilhavé oči nedovolily.

Nyní jsem teprve pochopil přednost takového šilhání, neboť místo mě objala otce a já nezdárný syn s potěšením naslouchal, jak mu rupou kosti. Mučení na skřipci musela být proti tomu procházka rajskou zahradou.

„Ty můj milánku, tak ty jsi přišel, cukroušku můj!“ – funěla jako lokomotiva rozjíždějící se do kopce a má-li za sebou 125 vagonů vrchovatě naložených řepou cukrovatou.

Otec stále neodpovídal, jen dál křupal kostmi. Asi poznala svůj omyl, protože se otočila na mou matku a zeptala se: „Jak se máte, kmotře?“ Matka dojatě zaslzela, otec se svalil k zemi. Já se křčil v psí boudě a tiše vrčel.

„Kuš, Alíku!“ uslyšel jsem hlas podobný sypaní hrachu z třetího patra na chodník. Začal jsem křoupat kost, abych byl zvíře věrohodnější. Neuspěl jsem. Zůstaly mi v ní zuby i s rovnátky a já byl objeven.

Ještě nyní se chvěji při vzpomínce na ty horké chvíle. Štěstí, že bez zubů jsem nemohl říci panu faráři „ano“. Přestože při štlucích

mé „milované“ bytosti – štědře mi uštěďrovaných v kostele – jsem spolykal i zbylé zuby, zůstal jsem nadále svobodný.

A toto vyvrcholení svých prvních námluv pokládám za spravedlivé. I nové zuby jsem si již opatřil.

Milan Sedlák

Jarní nálada

Foto: Jan Buchta

Blahopřejeme

V tomto měsíci slaví narozeniny:

Ivana Cetlová – OHL ŽS Brno EES

Martin Semirád – RYKO Děčín

Josef Šlachta – OHL ŽS Ostrava

Jaroslav Buroň – AŽD MZ Olomouc

Antonín John – EŽ Praha

Karel Šimáček – AŽD VZ Brno

Helena Vojtková – ŽPSV ŘS